

K *C 2236*
CDonatus minor vna cū remigio ad pu-
llozum anglicanorum scolarium vsum in-
cipit feliciter.

1
625. C 21

3

**MVSEVM
BRITAN
NICVM**

Richard Nish

C 2236

De nomine.

Artes ofonis quot sunt? Octo. Que
Nomen / pronome / verbum / adverbium /
participium / constructio / prepositio / inter
iectio. ¶ Nomen quod est pars ofonis cum
casu corporis aut re proprie communiter
ut significans proprie ut roma tiberis
Cōiter ut verbum flumen. ¶ Nomina quot accidunt? Sex.
Que? Qualitas / comparatio / genus / numerus / figura / ca
sus. Qualitas nomen in quo est: Bipartita est. Quod: aut
enim unum est et proprium dicitur aut multorum et appellativum.
Comparationis gradus quot sunt? Tres. Qui: positivus
ut doctus / comparativus ut doctior / superlativus ut do
ctissimus. ¶ Que nomina comparant? Appellativa dūta
pat qualitatē aut quantitatem significantia: qualita
tem ut bonus malus / quantitatem ut magnus parvus. Cō
parativus gradus cui casui servit: Ablativo utriusque numeri
sine prepositione. Quod dicimus enim doctior illo vel docti
or illis. Superlativus cui: gradus trium pluralis: quod dicimus
enim doctissimus poetarum / vel gradus singulari nominis collectivis
ut: ut optimus plebis. Genera nominum quot sunt. Quatuor.
Que? Masculinum ut hic magister. Femininum ut hec
musa. Neuterum ut hoc scānū. Cōe ut hic & hec sacerdos
Est preterea trium generum quod est hic dicitur ut hic et hec & hoc
felix. Est & epichenū. i. promiscuum genus ut passer aquila
mustela milium. Numeri nominum quot sunt? Duo. qui:
Singularis ut hic magister: pluralis ut hi magistri. ¶ Fi
gure nominum quot sunt? Due. Que: Simplex ut decem
potēs. Cōposita ut indecēs impotens. ¶ Casus nominum
quot sūt? Sex. Qui: Nominus / genitivus / dativus / accusativus / ablativus
& ablativus. ¶ Per hos enim sex casus omnium generum nominum
na / pronomia / participia declinantur hoc modo.

Declinatio nominalis:

Dominatio hic magister gto huius magistri /
 dto huic magistro actio hunc magistrum bcto o mas-
 gister / abtoto ab hoc magistro. Et plr nro hi magistri / gto
 horum magistrorum / dto his magistis / actio hos magistros
 bcto o magistri / ablatiuo ab his magistris.

Edominatio hec musa / gto huius muse / dto huic
 muse / actio hanc musam / bcto o musa / abtoto ab hac musa.
 Et plr nro he muse gto harum musarum / dto his musis /
 actio has musas / bcto o muse / abtoto ab his musis.

Acto hoc scannum / gto huius scanni / dto huic scanno / actio
 hoc scannum / bcto o scannum / abtoto ab hoc scanno. Et plura
 liter nro hec scana / gto horum scannorum / dto his scannis /
 actio hec scana / bcto o scana / ablatiuo ab his scannis.

Acto hic et hec sacerdos / gto huius sacerdotis / datus
 uo huic sacerdoti / actio hunc et hanc sacerdotem / bcto o
 sacerdos / abtoto ab hoc et ab hac sacerdote vel sacerdo-
 ti. Et plr nro hi et he sacerdotes / gto horum et harum sacer-
 dotum / dto his sacerdotibus / actio hos et has sacerdotes
 vocatiuo o sacerdotes / ablatiuo ab his sacerdotibus.

Acto hic et hec et hoc felix / gto huius felicitis / dto huic
 felici / actio hunc et hanc felicem et hoc felix / bcto o felix /
 abtoto ab hoc et ab hac et ab hoc felice vel felici. Et plr
 nro hi et he felices et hec felicia / gto horum et harum et ho-
 rum felicitum / dto his felicibus / actio hos et has felices et hec
 felicia / bcto o felices et o felicia / abtoto ab his felicibus.

Acto hec manus / gto huius manus / dto huic manus
 actio hanc manum / bcto o manus / abtoto ab hac manu. Et
 plr nro he manus / gto harum manuum / dto his manibus
 actio has manus / bcto o manus / abtoto ab his manibus

Acto hec species gto huius speciei dto huic spei actio
 hac specie / bcto o spes / abtoto ab hac specie. Et plr nro
 he species / gto harum specierum / dto his speciebus / actio

De declinatione noialf.

has species/betō o species/ablatiuo ab his speciebus.

Que est agnitio prime Declinationis: Hec est cuius gtūs & dtūs singularis & ntūs & betūs plurales in e pductā desinūt/actūs in am cor reptā/betūs filis est ntō/abltūs in a productā/gtūs pluralis in arū cor reptā/dtūs & abltūs in is pductā/actūs in as pductā. ¶ Que est agnitio scde declina tionis: Hec est cui⁹ gtūs singularis & ntūs & betūs plu rales in i desinūt/dtūs & abltūs in o/actūs in um. Qñ ntūs in r vel in m desinit similis erit ei betūs. Qñ in us mutat in e. Qñ i ius si sint ppria noia abiccta us fit betūs in i/gtūs pluralis in ozū/dtūs & abltūs in is/ actōs in os. ¶ Que est agnitio tertie declinatiōis: Hec est cui⁹ gtūs singularis in is cor reptā desinit/dtūs i i pductā/actūs in em vel in im cor reptā/betūs filis est ntō abltūs in e cor reptā vel in i pductam/ntūs et actūs & betūs plurales in es productā desinunt/gtūs pluralis in um vel in ium/datiuus et abltūs in ibus. ¶ Que est agnitio quarte declinatiōis: Hec est cuius gtūs singularis & ntūs & actūs & betūs plurales i us desinūt/dtūs i ui/actūs in um/betūs filis est ntō/ab latiu⁹ in u/gtūs pluralis i uum/dtūs et abltūs i ib⁹. ¶ Que est agnitio qñte declinationis: Hec est cui⁹ ge nitiu⁹ & dtūs singulares i ei diuisas sillabas desinūt actūs i em/betūs filis ē ntō/abltūs i e/ntūs & actūs & betūs plurales i es/gtūs i erū/dtūs & abltūs i eb⁹. ¶ Pronomen qd est: Pars oñonis que p noie pos sita tantundē pene significat personāq; inter dū recipit. Pronomini quot accidunt: Sex. Que: qua litas/genus/nūerus/figura/persona/calus. ¶ Qualitas pronoim in quo est: Bipartita est. Quos modo: Aut eui finita sunt pronoia aut infinita. Que

De declinatione pronominalis

sunt finita: que recipiunt personas: ut ego tu ille. Que sunt infinita: que non recipiunt personas: ut quis que quod.

Genera pronomum quot sunt: Quinq; que: Masculinum ut hic: femininum ut hec: neutrum ut hoc: cōe duorum ut nostras vestras: cōe trium ut ego tu sui.

Numeri pronomum quot sunt: Duo: qui: Singularis ut hic: pluralis ut hi. **F**igure pronomum quot sunt: Due: que: Simplex ut quis. Cōposita ut quisq;.

Personae pronomum quot sunt: Tres: que: Prima ut ego. Secunda ut tu. Tertia ut ille. Casus pronominum quot sunt: Sex quēadmodū & nomina. Per hos oim generū nomina/pronomina/participia declinentur.

Sequitur declinatio pronominalis.

Actō ego. Gtō mei vel mis. Dtō mihi. Accusatiuo me. Vocatiuo caret. Abltō a me. Et plr ntō nos. Gtō nēm vel nēi. Dtō nobis. Actō nos. Vctō caret. Abltō a nobis. **A**ctō tu/gtō tui vel tis/dtō tibi/actō te/vocatiuo o tu/abltō a te. Et plr ntō vos/gtō vestrū vel vtrū/dtō vobis/actō vos/vctō o vos/abltō a vobis.

Actō caret. Gtō sui. Dtō sibi. Actō se. Vctō caret. Ablatiuo a se. Et pluraliter simili modo.

Actō ille illa illud/gtō illi⁹/dtō illi/actō illū illā illd vctō caret/abltō illo illa illo. Et plr ntō illi ille illa/gtō illoz/illarum illoz/um/datiuo illis/accusatiuo illos illas illa vocatiuo caret ablatiua ab illis.

Actō ipz ipa ipm. Gtō ipsius. Datiuo ipi. Actō ipz ipsam ipm. Vocatiuo caret. Ablatiuo ipso ipa ipo. Et plr ntō ipi ipse ipsa. Gtō ipsozū ipaz ipoz. Dtō ipis actō ipsos ipas ipa Vocatiuo caret. Ablatiuo ab ipis

Actō iste ista istud. Gtō istius. Dtō isti. Accusatiuo istū istā istud. Vocatiuo caret. Ablatiuo isto ista isto. Et plr nomicatiuo isti iste ista. Gtō istoz istarū istoz

De Declinatione.

Datiuo istis/accusatiuo istos istas ista/vocatiuo caret
 ablatiuo ab istis. ¶ **A**cto hic hec hoc/genitiuo hui⁹/da
 tiuo huic/actō hūc hanc hoc/vocatiuo caret / abltō ab
 hoc ab hac ab hoc. Et plr ntō hi he hec/genitiuo horuz
 harū horum/dtō his/accusatiuo hos has hec/bctō ca
 ret/ablatiuo ab his. ¶ **A**ctō is ea id/genitiuo eius/da
 tiuo ei/accusatiuo eum eam id/vocatiuo caret/ablati
 uo ab eo ea eo. Et plr ntō ei ee ea/gtō eorū eatū eorū/
 datiuo eis / actō eos eas ea / bctō caret / abltō ab eis.
 ¶ **A**ctō quis vl q que vl qua quod vel quid/genitiuo
 cuius/dtō cui/actō quē quā quod vel quid/bctō caret
 abltō quo qua quo. Et plr noiatiuo qui que vel qua/
 genitiuo quoz quaz quoz / dtō quis vel quib⁹/actō
 quos quas que vl qua/bctō caret/abltō a qs vel a qui
 bus. ¶ **A**ctō me⁹ mea meū/gtō mei mee mei/dtō meo
 mee meo/actō meum meam meum/vocatiuo o mi o
 mea o meū/abltō a meo mea meo. Et plr ntō mei mee
 mea/gtō meoz mearuz meoz/dtō meis / actō meos
 meas mea/vocatiuo o mei mee mea/ablatiuo a meis.
 ¶ **A**ctō tuus tua tuū/gtō tui tue tui/dtō tuo tue tuo/
 actō tuū tuā tuū/bctō caret/abltō tuo tua tuo. Et plr
 ntō tui tue tua/gtō tuoz tuaz tuoz/dtō tuis/accusa
 tiuo tuos tuas tua/bctō caret / abltō a tuis. ¶ **A**ctō
 suus sua suū/gtō sui sue sui/datiuo suo sue suo/accu
 satiuo suū suā suum/bctō caret/ablatiuo suo sua suo.
 Et plr ntō sui sue suā/genitiuo suorū suarum suor/
 datiuo suis/accusatiuo suos suas sua/bctō caret/ab
 latiuo a suis. ¶ **N**ominatiuo noster nostra nostrum/
 gtō nostri nre nri/dtō nostro nostre nostro/actō nostz
 nostrā nostrū/bctō o nostre nostra nostrum/abltō nos
 tron nra nro. Et plr ntō nostri nostre nostra/genitiuo
 nostrorū nostraz nostrorū/dtō nostris/actō nros nras.

De verbo.

nostra/betō nostri nre nra/ablō a nostris. ¶ Etō be
 ster vestra bēm / gtō vestri vestre vestri / dtō vō vōe
 vestro/actō bēm vestrā vestruz/betō caret / ablatiuo
 vestro vestra vestro. Et plr ntō vestri vestre vōa / gtō
 vestroz vestrarū vestroz / dtō vestris / accusatiuo ve
 stros vestras vestra / vocatiuo caret / ablō a vestris.
 ¶ Pronoia tertie declinationis. ¶ Etō hic et hec nos
 tras / gtō huius nostratis / datiuo huic nostrati / accus
 satiuo hūc et hāc nostratē / vocatiuo o nostras / ablati
 uo ab hoc et ab hac nostrate vel nostrati. Et pluraliter
 ntō hi et he nrares / gtō hoz et harū nratū / dtō his nra
 rib⁹ / actō hos et has nostrates / betō o nostrates abla
 tiuo ab his nostratib⁹. ¶ Etō hic et hec vōas / gtō hui
 us vōatis / dtō huic vōati / actō hūc et hāc vōatē
 betō caret / ablatiuo ab hoc et ab hac vōate vel vōas
 ti. Et plr ntō hi et he vōates / gtō hoz et harū vōatū
 dtō his vōatib⁹ / actō hos et has vōates / betō o vōa
 tes ablō ab his vōatib⁹. ¶ Da hozū composita vt
 egomet tibi met sibi met: illic istic illiccine isticcine hic
 cine / heccine hoccine. ¶ Idē in masculino genere pro
 ductā in neutro genere vero correptā vt quisq⁹ quis
 nam quispiam aliquis. &c.

Uerbu quid est: Pars orationis cum tpe et per
 sona sine casu agere aliquid aut pati aut neu
 trū significās. Verbo quot accidūt: Septē: q: Quali
 tas coniugatio gen⁹ nuer⁹ figura tempus et persona
 ¶ Qualitas vboruz in quo est. In modis et in formis
 Modi qui sunt: Indicatiu⁹ vt lego. Impatiu⁹ vt les
 ge. Optatiu⁹ vt vtinā legcrem. Coniunctiu⁹ vt cū le
 gam. Infinitiu⁹ vt legere. Impersonalis vt legitur.
 ¶ Forme vborum quot sūt: Quatuor: q: Perfecta vt
 lego. Meditativa vt lecturio. Frequetatiua vt lectito

De verbo.

Inchoatiuo vt feruesco calesco. ¶ Coniugatiões verborū quot sunt: Tres: que: Prima in a. Secūda in e. Tertia in i. ¶ Prima que est: que habet a productam ante re in infinitiuo modo vt amare. ¶ Secūda que est: q̄ habet e productā ante re in infinitiuo mō vt docere. Tertia que est: q̄ habet e correptā añ re in infinitiuo mō: vt legere. ¶ Quarta que est: q̄ habet i productā ante re in infinitiuo mō: vt audire. Genera verborum quot sunt: Quinq: que: Actiua passiua neutra communia/deponētia. Actiua que sunt: q̄ i o desinūt et accepta r l̄a faciūt ex se passiua: vt lego legoz. Passiua q̄ sunt: que in r desinūt et ac dēpta redeūt in actiua vt legoz lego. Neutra que sunt: que in o desinūt similiter vt actiua: sed accepta r l̄a latina non sunt vt sto curro/nā stoꝝ curroꝝ non dicitur. Sūt p̄terea neutro passiua: vt gaudeo gaudisus sum/soleo solit⁹ sum fio factus sum fido filius sum. Deponētia q̄ sunt: que i r desinūt similiter vt passiua/sed ea dēpta latina nō sunt: vt luctoz/loquoz/sequoz/nascoꝝ orioꝝ. Cōsa que que sunt: q̄ similiter in r desinūt vt deponentia s; in duas formas cadunt agentis et patientis/vt osculoꝝ criminoꝝ: dicimus enī osculoꝝ te osculoꝝ a te/criminoꝝ te criminoꝝ a te. ¶ Nūeri verborū quot sunt: Duo: qui Singularis vt lego. Pluralis vt legim⁹. Figure verborū quot sunt: Due: que: Simplex vt lego. Cōposita vt negligo. ¶ Tēpora verborū quot sunt: Tria: q̄: P̄sēs vt lego p̄teritū vt legi: futurū vt legā. ¶ Quot sunt tēpora in declinatione verbor: Quinq: q̄: P̄sēs vt lego p̄teritū imperfectū vt legebā p̄teritū perfectū vt legi. p̄teritū plusq̄ perfectū vt legeraz futurū vt legā. ¶ Persone verbor: quot sūt: Tres: que: Prima vt lego/secunda vt legis/tertia vt legit.

De aduerbio.

Aduerbiū qđ est : Pars orationis que adiecta verbo significationē eius explanat atq; iplet. **A**duerbio quot accidūt : Tria : que significatio / cōparatio / & figura. Significatio aduerbioꝝ in quo est qđ aut sūt aduerbia loci / aut tꝑis / aut nūeri aut negādi / aut affirmādi / aut demonstrandi / aut optādi / aut hortandi / aut ordinis / aut interrogandi / aut similitudinis / aut qualitatis / aut quātitatis / aut dubitandi / aut personalia / aut vocādi / aut respōdendi / aut separandi / aut iurandi / aut eligēdi / aut cōgregādi / aut ꝑhibendi / aut euēt⁹ / aut cōparandi. **D**a aduerbia loci : vt hic vel ibi intus vel foris illic vel inde intro vel foras. **D**a tꝑis : vt hodie heri nunc nup̄ cras aliquñ olim quondā tūc cum dū tam mox semp̄ scro mane mō vel pere diu annus mensurnus diurnus hesterne ꝑridie. **D**a nūeri vt semel bis ter quater sexies septuagesies septies. **D**a negandi vt haud non neq;. **D**a affirmandi : vt etiā quinni certe ꝑfecto. **D**a demonstrandi : vt en ecce. **D**a optandi vt vtinā oī. **D**a hortandi : vt cꝑa aye. **D**a ordinis : vt deinde deinceps imposterū demū postremo vltimo postq;. **D**a interrogandi vt cur quare quāobꝛē. **D**a similitudinis vt quasi ceu sicut sicuti velut veluti tanq̄ vt vti quēadmodū. **D**a qualitatis : vt docte pulchꝛe discrete moꝛose dulciter viriliter misere bene male fortiter suauiter. **D**a quantitatis : vt multum parum modicum minimum v̄l minime. **D**a dubitandi vt forsan forsitan fortassis v̄l fortasse. **D**a personalia vt mecū tecū secū nobiscū vobiscū. **D**a vocandi : vt o heus. **D**a respondendi : vt heu. **D**a separandi vt deorsum retroꝝsum antroꝝsum sinistroꝝsum dextroꝝsum. **D**a iurandi vt edepol castoꝝ hercle medius / fidius. **D**a eligendi : vt potius / immo. **D**a

De participio.

gregādi: vt simul vna pariter. Da prohibēdi: vt ne.
Da euēti: vt forte fortuito. Da aduerbia comparandi: vt magis plus vel tanq̃ maxime. ¶ Cōparatio ad uerbiorū in quo est: in trib⁹ gradib⁹ 2parationis. Positiuo. Comparatiuo & superlatiuo. Da aduerbiū positiui grad⁹ vt docte pulchre honeste. Da cōparatiui vt doctius pulchrius honesti⁹. Da superlatiui vt doctissime pulcherrime honestissime & sic de alijs aduerbijs 2parādi. Figure aduerbiorū quot sunt: Due: q̃: Simplex vt docte prudēter sapiēter. ¶ Cōposita vt indocte imprudēter & sic de consimilib⁹. ¶ Aduerbia localia sunt vl in loco vel de loco vel ad locū vel p locū Sed de loco et in loco eandē significationē habent: vt int⁹ sum int⁹ exeo. Foris sum foris venio. ¶ Ad locū aut̃ & p locū aliam significationē hñt: vt int⁹ eo/foris eo. Deit⁹ aut̃ et deforis sic nō d̃r. Quō ad foras vel in foras: per locum aut̃ vt in hac illac istac.

Participiū qd est: Pars orōnis partem capiēs nois partēq; verbi et partē ab vtroq;. Recipit enī a noie gñā & casus. & vbo tpa & significatiōes. & vtroq; nūer⁹ & figurā. Participio quot accidunt: sex: q̃ Gen⁹ casus tps significatio nūer⁹ & figura. Gñā participior⁹ quot sunt: Quatuor: q̃: masculinu⁹ vt hic lectus: femininū vt hec lecta: neutru⁹ vt hoc lectū: cōe vt hic & hec & hoc legēs. ¶ Cas⁹ participior⁹ quot sunt Sex: qui: ntis vt hic & hec & hoc legēs: gtis vt huius legētis: dtis vt huic legēti: actis vt hūc & hāc legentē & hoc legēs: vtis vt o legēs: abtis ab hoc & ab hac & ab hoc legente vl legenti. ¶ Tēpora participior⁹ quot sunt: Tria que: Presens vt legēs. Prēteritū vt lect⁹ futurū vt lectur⁹ vl legend⁹. ¶ Significatiōes participiorū quot sunt: Due: q; ab actuo vbo duo partis

Declinatio participialis.

icipia veniunt: presens & futurū vt amās & amatur⁹.

C Passiuo quot duo: q̄ p̄teritū et futurū vt amatus amand⁹. A neutro quot: duo sicut ab actiuo: presens et futurū vt stās staturus. **C** A deponēti quot: tria. q̄: presens p̄teritū et futurū: vt loquens locutus locuturus. A communi quot: quatuor. que presens p̄teritū & duo futura vt criminans criminat⁹ criminaturus vt criminand⁹. **N**ūeri participiorū quot sunt: duo qui: Singlularis vt hic legēs: pluralis vt hi legentes **F**igure participiorū quot sunt: due: que: Simplex vt legens. Composita vt negligens.

Nominatiuo hic et hec et hoc legēs / g̃tō hui⁹ legētis / d̃tō huic legēti / actō hūc et hanc legētē & hoc legēs / vctō o legēs / abltō ab hoc & ab hac & ab hoc legenti vel legenti. Et p̄t̃ ntō hi et he legētes & hec legētia / g̃tō horū & harū et horū legētū vel legentiū / dari uo his legentib⁹ / actō hos & has legētes & hec legētia vctō o legētes & o legētia / ablatiuo ab his legentibus. **C** P̄tō lectus lecta lectum. G̃tō lecti lecte lecti. Dari uo lecto lecte lecto. Actō lectū lectā lectū. Vctō o lecte lecta lectum. Abltō lecto lecta lecto. Et p̄t̃ ntō lecti lecte lecta. G̃tō lectorū lectarū lectorū. D̃tō lectis. Actō lectos lectas lecta. Vctō lecti lecte lecta. Abltō lectis. **C** P̄tō lecturus lectura lecturū / g̃tō lecturi lecture lecturi / d̃tō lecturo lecture lecturo / actō lecturum lecturā lecturū: vctō o lecture lectura lecturū / abltō lectus ro lectura lecturo. Et p̄t̃ ntō lecturi lecture lectura / g̃tō lecturozū / rarū / rozū: d̃tō his lecturis: actō lecturos / ras / ra: vctō lecturi / re / ra: abltō ab his lecturis. **C** P̄tō legend⁹ legēda legēdum / g̃tō legēdi legēde legēdi / d̃tō legēdo legēde legēdo / actō legendū legendam legendū / vctō legēde legēda legendū / abltō les

De coniunctione.

gendo legenda legendo. Et p̄t̄ ntō legēdi legēde legēda. Genitiuo legēdozū legēdarū legēdozū. Datīuo legēdis. Accusatiuo legendos legendas legēda. Actō o legēdi legēde legēda. Ablō ab his legēdis.

Conūctio qđ est: Pars oñonis annectens ordī nanq; sententiā. ¶ Coniunctioni quot acci dūt: Tria: que: Potestas: figura: ⁊ ordo. Potestas cō iūctionū quot species habet: qñq; quas: copulatiuas disiunctiuas expletivas causales ⁊ rationales. Da copulatiuas: vt ⁊ etq; at atq; ac ast. Da disiūcti uas: vt aut ve vel ne nec an neq;. Da expletivas: vt quidē equidē saltē videlicet scilz q̄ q̄uis quoq; porro licet tñ verūtāmē q̄q; sin autē. Da causales: vt si etsi etiā si siquidē qñ qñquidē qñ quinetiā quatin⁹ sin seu siue neue nā nāq; ni nisi ne sed interea quāobzē p̄sers tim item itēq; ceterim alioqñ p̄terea. Da rationales vt ita itaq; enī etenim eniūero q; qua propter quonis am quoniam quidē q̄ppe nēpe ergo ideo igitur scz vi delicet p̄pterea idcirco. ¶ Figure coniunctionū quot sunt: Due: que: Simplex vt nā. Cōposita vt nāq;. ¶ Ordo coniūctionū in quo est. Quia aut p̄positiue cōiūctiones sint: vt at ac ast. Aut subiunctiue: vt q; ve. Aut communes: vt ergo ideo igitur.

Extra donatum.

Sunt et alie potestas coniunctionū que oēs contis neri possunt sub exempla apud donatū vt sunt. Com pletīua diminutīua distributīua aduersatiua appor batiua electīua. ⁊c. Apud oratores vsitate.

Repositio qđ est: Pars orationis que p̄posita alijs partib⁹ in oñone significationē earz aut p̄plet aut mutat aut minuit. P̄pōni qđ acci dūt Unū: qđ: Cas⁹ tñ. Quot cas⁹: Duo: qui: Actūs

¶ De prepositione.

¶ Ablatiu⁹. Da prepositiones casus acti: vt ad/apud/
ante/aduersum/cis/citra/circū/circa/cōtra/erga/ex
tra/inter/intra/intra/iuxta/ob/pone/per/prope/pro
pter/secūdū/post/trās/vltra/preter/supra/circiter/
vlsq/sec⁹ penes. Quō dicim⁹ enī ad p̄cem/apud vīl
lam/aī edes/aduersam inimicos/cis renū/citra for
circū vicinos/circa tēplū/2tra hostes/erga p̄p̄quos
extra terminos/inter naues/intra menia/intra tectū
iuxta macellū/ob anguriū/pone tribunal/per paries
tē/ppe fenestrā ppter disciplinā secundū fores/post
tergū/trās ripā/vltra fines/p̄ter officiū/supra celū
circit̄ annos/vlsq oceanū/sec⁹ viā/penes arbitros.

¶ Da p̄positiones cas⁹ ablati: vt a/ab/abs cū corā clā de
e ex pro pre palā sine absq̄ tenus. **¶** Quomō dicim⁹
enī a domo/ab hoīe/abs quolibet/corā testib⁹/clā cus
todib⁹/de foro/ē iure/ex p̄fectura/pro clientib⁹/pre
timore/palā oib⁹/sine labore/absq̄ iniuria/ten⁹ pu
be: qd nos dicim⁹ esse pubetenus. Sic corā deten⁹ mē
tetenas. &c. **¶** Da vtriusq̄ casus p̄pōnes: vt in sub
super & subter. **¶** Qñ accusatiuo casui seruit: qñ nos
vel quolibet ad locū ire esse ituros esse significam⁹.
Qñ ablatiuo casui seruit: qñ nos vel quolibet in loco
esse fuisse futuros esse significam⁹. In accusatiui cas
sus: vt itur ī antiquā siluā. In ablatiuī cas⁹: vt stans
celsa in p̄nippi. Sub accusatiui cas⁹/vt potēsq̄ sub ip
sos nituntur gradibus. Sub ablatiuī cas⁹/vt arma
sub aduersa posuit radiantia quercu. **¶** Super quaz
vim habet: vbi locum significat magis accusatiuo ca
sui seruit q̄ ablatō. Vbi fero mentionē alicuius rei fas
cinus ablatō tantum/ vt multa super priamo rogītās
super hectorē multa/ hoc est de priamo et de hectorē.
¶ In quā vim habet: etiā tunc actō casui seruit cū

De interiectione.

significat extra ut in adulterio & in deserto. **¶** Subter quā vim habet: eandē quā & supiores ad locū et in loco significantes. Que prepositiones sunt q̄ a dictio nib⁹ separari nō possūt: ut di/di/se/se/am/co/con/o **¶** Quō dicim⁹ enī deduco/distrahō/recipio/secubo/amplector/cohereo/cōgredior/omitto. **¶** Que cōiunguntur et separantur: ut relique pene omnes.

Interiectio qd est: Pars orōnis significās mentis affectū voce incognita. Interiectioni quot accidūt: vnū: quid: Significatio tantū. **¶** Significatio interiectionū in quo est. Quia aut leticiam mētis significam⁹ ut euay. Aut doloem ut heu. Aut admirationē ut pape. Aut metū ut ah ah. Et siqua sunt si milia/helas/bah/prohdolo.

¶ Sequitur de coniugatione verboꝝ am.

¶ Indicatiuo modo tpe presentis.

Amo amas amat. et plr amam⁹ amatis amāt **¶** Pto imperfecto amabā bas bat. et plr amabam⁹ batīs bāt. Pto pfecto amauī uistī uīt. et plr amauim⁹ uistis uerūt uere. Pto plusq̄perfecto ama uerā ras rat. Et plr amaueramus ratis rant. futuro amabo bis bit. Et plr amabim⁹ bitis būit. **¶** Impatiuo mō tpe pñci ad secundā & tertiā plonā ama amet. Et plr amem⁹ ate amēt. futuro amato tu uel ille. Et plr amem⁹ tote amāto uel tote. **¶** Optatiuo mō tpe pñti & pterito imperfecto btinā amare res ret. Et plr btinā amarem⁹ retis rēt. Pto pfecto et plusq̄perfecto btinā amauisse ses set. Et plr btinā amauissem⁹ setis sent. futuro btinā amē mes met. Et plr btinā amem⁹ metis mēt. **¶** Cōiunctiuo mō tpe pñci cū amē mes met. Et plr cū amem⁹ metis mēt. Pto imperfecto cū amarem res ret. Et plr cū amarem⁹ retis rent.

De prima coniugatione.

Preterito perfecto cum amauerim ris rit. Et plr cum amauerim⁹ ritis rint. Pto plusq̃perfecto cum amauissem ses set. Et plr cū amauissem⁹ setis sent. Futuro cū amauero ris rit. Et plr cū amauerim⁹ rit⁹ rint. ¶ Infinitiuo mō tpe presēti et pterito impfecto amare. Preterito perfecto et plusq̃perfecto amauisse. Futuro amaturū ire vel amaturū esse. ¶ Geridia vel participialia verba sunt hec amandi amādo amandum. Supina sunt hec amaturū amatu. Duo participia trahuntur ab hoc verbo actiuo presentis tps et futuri presentis vt amans futuri vt amaturus.

¶ In voce passiuā.

Amor amaris vel amare amaf. Et pluraliter amamur amamini amantur. Preterito impfecto amabar baris vel bare baf. Et plr amabamur bamini bātur. Preterito perfecto amatus sum vel fui es vel fuisti est vel fuit. Et plr amati sumi⁹ vel fuimi⁹ estis vel fuistis sunt fuerūt vel fuere. Pto plusq̃perfecto amatus erā vel fueram cras vel fueras erat vel fuerat. Et plr amati erami⁹ vel fuerami⁹ eratis vl fueratis erant vel fuerant. Futuro amabo amaberis vl amabere amabi. Et plr amabimur amabimini amabuntur. ¶ Imperatiuo modo tpe presenti ad secūdā & tertiam psonam amare amet. Et plr amemur amemini ametur. Futuro amatoz tu vel ille. Et plr amamur amaminoz amantoz. ¶ Optatiuo mō tpe pſenti & pterito impfecto vtinā amaret reris vel rere retur. Et plr vtinā amaremur remini rētur. Preterito perfecto & plusq̃perfecto vtinā amatus essem vel fuissem amatus esses vel fuisses amatus esset vel fuisset. Et plr vtinā amati essemus vel fuissemus amati essetis vel fuissetis amati essent vel fuissent. Futuro vtinā amer

De secunda coniugatione.

amēris bñ amere ametur. Et plē brinā amemur ame
mini amentur. **C**ōiūctiuo modo tēpoze p̄senti cū
amet amēris bel amere ametur. Et plē cum amemur
amemini amentur. **P**retērito imperfēcto cū amāter
amāteris bel amātere amāterē. Et plē cū amāremur
amāremini amārentur. **P**retērito p̄fēcto cū amat⁹
sim bel fuerim amat⁹ sis bel fueris amat⁹ sit bel fue
rit. Et plē cum amati simus bel fuerimus amati sitis
bel fueritis amati sint bel fuerint. **P**retērito plusq̄
p̄fēcto cum amatus essem bel fuisset amatus esses
bel fuisses amat⁹ esset bel fuisset. Et plē cū amati esse
mus bel fuisset amati essetis bel fuissetis amati
essent bñ fuissent. **F**uturo cū amat⁹ ero bel fuero ama
tus eris bel fueris amatus erit bel fuerit. Et plē cum
amati erimus bel fuerimus amati eritis bel fueritis
amati erint bel fuerint. **I**nfinitiuo modē tpe p̄nti
& p̄tērito imperfēcto amari. **P**retērito p̄fēcto & plusq̄
p̄fēcto amatum esse bel fuisse. **F**uturo amatum iri.
Duo participia trahūtur ab hoc verbo passiuo p̄e
teriti et futuri: p̄tēriti bñ amat⁹ / futuri bñ amand⁹.

De secunda coniugatione.

Indicatiuo modo tēpoze p̄senti.

Doceo doces docet. Et plē docem⁹ docetis dos
cent. **P**retērito imperfēcto docebā docebas dos
cebat. Et plē docebam⁹ docebatis docebāt. **P**retērito
p̄fēcto docui docuisti docuit. Et plē docuim⁹ docuistis
docuerūt bel docuere. **P**retērito plusq̄ p̄fēcto docue
rā docueras docuerat. Et plē docueram⁹ docueratis
docuerant. **F**uturo docebo docebis docebit. Et plē do
cebim⁹ docebitis docebūt. **I**mpatiuo mō tpe p̄nti ad
secundam & tertiā p̄sonā doce doceat. Et plē doceam⁹ do
ceate doceāt. **F**uturo doceto tu bñ ille. Et plē doceam⁹

De secunda coniugatione.

docetote docento vel docentote. ¶ Optatiuo mō tpe pñti & pñterito ipñfecto btinā docerē doceres doceret. Et plr btinā docerem⁹ retis rēt. Pñterito pñfecto & plusqñpñfecto btinā docuissē ses set. Et plr btinā docuissē⁹ setis sēt. Futuro btinā doceā as as. Et plr btinā doceam⁹ atis ant. ¶ Cōiūctiuo mō tpe pñti cū doceā as at. Et plr cū doceam⁹ atis ant. Pñterito ipñfecto cū docerē res ret. Et plr cū docerem⁹ retis rent. Pñterito pñfecto cū docuerim ris rit. Et plr cū docuerimus ritis rint. Pñterito plusqñpñfecto cū docuissē ses set. Et plr cū docuissēmus setis sēt. Futuro cū docuero ris rit. Et plr cū docuerim⁹ ritis rit. ¶ Infinitiuo mō tpe pñti & pñterito ipñfecto docere. Pñtō pñfecto & plusqñpñfecto docuisse. Futuro doctūm ire vel docturū esse. ¶ Gerūdia vel participalia Vba sūt hec docēdi do dū Supina doctū doctū. ¶ Duo participia trahunt ab hoc Vbo actiuo pñtis tps & futuri: pñtis vt docens futuri vt doctur⁹. ¶ In voce passiua. **D**oceor doceris vel docere docet. Et plr docemur ceminī centur. Pñterito ipñfecto docebar baris vel bare bat. Et plr docebamur bamīni bantur. Pñtō pñfecto doctus sum vel fui es vel fuisti est vt fuit. Et plr docti sum⁹ vel fuim⁹ estis vel fuistis sūt fuerūt vel fuere. Pñterito plusqñpñfecto doct⁹ eras vel fuerā eras vel fueras erat vel fuerat. Et plr docti eram⁹ vel fueram⁹ eratis vel fueratis erant vel fuerant. Futuro docebor beris vel bere bitur. Et plr docebimur biminī buntur. ¶ Impatiuo mō tpe pñti ad secundā & tertiā psonā docerē atur. Et plr doceamur ceminī ceant. Futuro docetor tu vel ille. Et plr doceamur ceminor cētor. ¶ Optatiuo mō tpe pñti et pñtō ipñfecto btinā doceret reris vt rere ref. Et plr btinā

De secunda coniugatione.

amēris vñ amere ametur. Et plē vñā amemur ame
mini amentur. **C**ōiunctiuo modo tēpore p̄senti cū
amet amēris vel amere ametur. Et plē cum amemur
amemini amentur. **P**reterito imperfecto cū amaret
amaretis vel amare amaret. Et plē cū amaremur
amaremini amarentur. **P**reterito perfecto cū amat⁹
sim vel fuerim amat⁹ sis vel fueris amat⁹ sit vel fue
rit. Et plē cum amati simus vel fuerimus amati sitis
vel fueritis amati sint vel fuerint. **P**reterito plusq̄
perfecto cum amatus essem vel fuisset amatus esses
vel fuisses amat⁹ esset vel fuisset. Et plē cū amati esse
mus vel fuissetus amati essetis vel fuissetis amati
essent vñ fuissent. **F**uturo cū amat⁹ ero vel fuero ama
tus eris vel fueris amatus erit vel fuerit. Et plē cum
amati erimus vel fuerimus amati eritis vel fueritis
amati erint vel fuerint. **I**nfinitiuo modo tpe p̄nti
& p̄terito imperfecto amari. **P**reterito p̄fecto & plusq̄
perfecto amatum esse vel fuisse. **F**uturo amatum iri.
Eduo participia trahūtur ab hoc verbo passiuo p̄e
teriti et futuri: p̄teriti vt amat⁹ / futuri vt amand⁹.

De secunda coniugatione.

Indicatiuo modo tēpore p̄senti.

Doceo doces docet. Et plē docem⁹ docetis dos
cent. **P**reterito imperfecto docebā docebas dos
cebat. Et plē docebam⁹ docebatis docebāt. **P**reterito
p̄fecto docui docuisti docuit. Et plē docuim⁹ docuistis
docuerūt vel docuere. **P**reterito plusq̄perfecto docue
rā docueras docuerat. Et plē docueram⁹ docueratis
docuerant. **F**uturo docebo docebis docebit. Et plē do
cebim⁹ docebitis docebūt. **I**mpatiuo mō tpe p̄nti ad
secundā & tertiā p̄sonā doce doceat. Et plē doceam⁹ do
cete doceāt. **F**uturo doceto tu vñ ille. Et plē doceam⁹

De secunda coniugatione.

docetote docento vel docentote. ¶ Optatiuo mō tpe pñti & pñterito ipñfecto btinā docerē doceres doceret. Et plr btinā docerem⁹ retis rēt. Pñterito pñfecto & plusqñpñfecto btinā docuissē ses set. Et plr btinā docuissē⁹ setis sēt. Futuro btinā doceā as as. Et plr btinā doceam⁹ atis ant. ¶ Cōiūctiuo mō tpe pñti cū doceā as at. Et plr cū doceam⁹ atis ant. Pñterito ipñfecto cū docerē res ret. Et plr cū docerem⁹ retis rent. Pñterito pñfecto cū docuerim ris rit. Et plr cū docuerimus ritis rint. Pñterito plusqñpñfecto cū docuissem ses set. Et plr cū docuissemus setis sēt. Futuro cū docuero ris rit. Et plr cū docuerim⁹ ritis rit. ¶ Infinitiuo mō tpe pñti & pñterito ipñfecto docere. Pñtō pñfecto & plusqñpñfecto docuisse. Futuro doctū ire vel docturū esse. ¶ Gerūdia vel participalia Vba sūt hec docēdi do dū Supina doctū doctū. ¶ Duo participia trahunt ab hoc Vbo actiuo pñtis tps & futuri: pñtis vt docens futuri vt doctur⁹. ¶ In voce passiua. **D**oceor doceris vel docere docer. Et plr docemur cemini centur. Pñterito ipñfecto docebar baris vel bare bar. Et plr docebamur bamini bantur. Pñtō pñfecto doctus sum vel fui es vel fuisti est vt fuit. Et plr docti sum⁹ vel fuim⁹ estis vel fuistis sūt fuerūt vel fuere. Pñterito plusqñpñfecto doct⁹ eras vel fuerā eras vel fueras erat vel fuerat. Et plr docti eram⁹ vel fueram⁹ eratis vel fueratis erant vel fuerant. Futuro docebor beris vel bere bitur. Et plr docebimur bimini buntur. ¶ Impatiuo mō tpe pñti ad secundā & tertiā pñsonā docerē atur. Et plr doceamur cemini ceant. Futuro docetor tu vel ille. Et plr doceamur ceminoz cētoz. ¶ Optatiuo mō tpe pñti et pñtō ipñfecto btinā doceret reris vt rere ref. Et plr btinā

Donna.

B. f.

De tertia coniugatione.

Doceremur remini renē. Prtō pfecto et plusq̃ pfecto
 btinā doct⁹ eēm vel fuillem eēs vel fuilless eēt vel fu
 illet. Et plr btinā docti eēm⁹ vel fuillem⁹ essetis vl
 fuissetis essent vel fuissent. Futuro btinā doceat aris
 vel are atur. Et plr btinā doceamur amini anē. ¶ Cō
 iunctiuo mō tpe pñti cū doceat aris vl are atur. Et plr
 cū doceamur amini antur. Prtō impfecto cū doceret
 ceris vel cere retur. Et plr cū doceremur remini renē
 Prtō pfecto cuz doct⁹ sim vel fuerim lis vel fueris
 sit vel fuerit. Et plr cū docti sim⁹ vel fuerim⁹ sitis vl
 fueritis sint vel fuerint. Prtō plusq̃ pfecto cū doctus
 eēm vel fuillem eēs vel fuilless eēt vl fuillet. Et plr cū
 docti eēm⁹ vel fuillem⁹ eētis vel fuissetis eēnt vel fu
 illet. Futuro cū doct⁹ ero vel fuero eris vel fueris erit
 vel fuerit. Et plr cū docti erim⁹ vel fuerim⁹ eritis vel
 fueritis erint vel fuerint. ¶ Infinitiuo mō tpe pñti
 & prtō impfecto doceri. Prtō pfecto & plusq̃ pfecto do
 ctū eē vel fuille. Futuro doctū iri. ¶ Duo participia
 trahuntur ab hoc verbo passiuo pñti tēporis & futuri:
 pteritū vt doctus/futuri vt docendus.

Indicatiuo mō tpe pñti.

LEgo gis gīt Et plr legim⁹ legitis legūt. Prtō
 impfecto legebā bas bat. Et plr legebam⁹ ba
 tis bāt. Prtō pfecto legi gisti gīt. Et plr legim⁹ legi
 stis gerūt vl gere. Prtō plusq̃ pfecto legerā ras rat.
 Et plr legeram⁹ ratis rāt. Fuō legā ges get. Et plr
 gem⁹ getis gent. ¶ Impatiuo mō tpe pñti ad secūdā
 & tertiā psonā lege legat. Et plr legam⁹ gite gāt. Fu
 turo legito tu vl ille. Et plr legam⁹ gitote gūto vl gū
 tote. ¶ Optatiuo mō tpe pñti & prtō impfecto btinā
 legerē res ret. Et plr btinā legerem⁹ retis rēt. Prtō p
 fecto & plusq̃ pfecto btinā lē les set. Et plr btinā gille

De tertia coniugatione.

mus letis sent. Futuro utinā legā gas gat. Et plr uti
nā legam⁹ gatis gant. ¶ Cōiunctiuo mō tpe pñti cū le
gā gas. ut i futuro. Pñtō ipfecto ut legerē. ut s. Pñtō
pfecto cū legerim ris rit. Et plr cū legerim⁹ ritis rint.
Pñtō plusq̄pfecto cū legissē les set. Et plr cū legissem⁹
letis sēt. Iuso cū legero ris rit. Et plr cū rim⁹ rit⁹ rit.
¶ Infinitiuo mō tpe pñti et pñtō ipfecto legere. Pñtō
pfecto & plusq̄pfecto legisse. Futuro lectū ire vel les
cturū esse. ¶ Gerūdia vel participialia verba sūt hec
legendi do dū. Supina sunt lectū lectu. Duo partici
pia trahūtur ab hoc verbo actiuo presentis & futuri:
presentis ut legens futuri ut lecturus.

In voce passiuā.

LEgoz geris vel gere gis. Et plr legimur gimi
ni guntur. Pñtō impfecto legebar baris bare
batur. Et plr bamur bamini bātur. Pñtō pfecto lect⁹
sum vel fui es vel fuisti est vel fuit. Et plr lecti sumus
vel fuim⁹ estis vel fuistis sunt fuerūt vel fuere. Pñtō
plusq̄pfecto lect⁹ erā vel fueras eras vel fueras erat
vl fuerat. Et plr lecti eram⁹ vl fueram⁹ eratis vl fu
eratis erāt vel fuerāt. Futuro legar geris vel gere ge
tur. Et plr legemur gemini gēt. Impatiuo mō tpe pñ
ti ad scōaz et tertiā psonā legē legat. Et plr legamur
gemini gantur. Futuro legitoz tu vel ille. Et plr lega
mur giminor gūtoz. ¶ Optatiuo mō tpe pñti et pñteri
to impfecto utinā legerer retis vl rere rē. Et plr uti
nā legeremur remi rentur. Pñtō pfecto & plusq̄pse
cto utinā lect⁹ eēm vel fuissem cēs vel fuisses eēt vel
fuisset. Et plr utinā lecti eēm⁹ vel fuissemus eētis vel
fuissetis eēt vl fuisset. Futuro utinā legar garis vel
gare gatur. Et plr utinā legamur gamini gantur.
¶ Cōiunctiuo mō tpe pñti cum legat: ut iam supra.

Dona.

B. ij.

De quarta coniugatione.

Preterito imperfecto cū legerer. bñ. i. optatiuo. Preterito perfecto cū lect⁹ sim bel fueris sis bel fueris sit bel fuerit. Et plr cū lecti sim⁹ bel fuerim⁹ sitis bel fueritis sint bel fuerint. Preterito plusq̃perfecto cum lect⁹ eēim bel fuisset es bel fuisset esset bel fuisset. Et plr cū lecti essem⁹ bel fuisset⁹ essetis bel fuissetis essent bel fuissent. Futuro cū lect⁹ ero bel fuero eris bel fueris erit bel fuerit. Et plr cū lecti erim⁹ bel fuerim⁹ eritis bel fueritis erint bel fuerint. ¶ Infinitiuo mō tpe presenti et preterito imperfecto legi. Preterito perfecto & plusq̃perfecto lectū esse bel fuisse. Futuro lectū iri. ¶ Duo participia trahūtur ab hoc verbo passiuo preteritū & futurū: preteritū vt lectus futurum vt legendus.

Sequitur quarta coniugatio.

Indicatiuo modo tempore presenti.

Audio audis audit. Et plr audim⁹ auditis audiunt. Preterito imperfecto audiebā audiebas audiebat. Et plr audiebam⁹ audiebatis audiebant. Preterito pfecto audiui audiuiſti audiuit. Et plr audiui⁹ audiuiſtis audiuerunt bel audiuerē. Preterito plusq̃perfecto audiueram audiueras audiuerat. Et plr audiueram⁹ audiueratis audiuerāt. Futuro audia audies audiet. Et plr audiam⁹ audietis audient. ¶ Impatiuo mō tpe pñti ad scōz & tertiā psonā audi audiat. Et plr audiam⁹ auditi audiat. Futuro audito tu bel ille. Et plr audiam⁹ tote audiſto vt audiſti tote. ¶ Optatiuo mō tpe pñti & pñtō imperfecto vtinā audirē res ret. Et plr vtinā audirem⁹ retis rēt. Pñtō pfecto et plusq̃perfecto vtinā audiuiſſes ſes ſet. Et plr vtinā audiuiſſemus ſetis ſēt. Futuro vtinā audiaſ at. Et plr vtinā audiam⁹ atis ant. ¶ Cōiunctiuo mō tpe

De quarta coniugatione.

pfiti cū audīā as at. Et pſc cū audīam⁹ atis āt. Pſtō
impſecto cū audirē. vſ. in opratiuo. Pſtō pſecto cū
audiueri ris rit. Et pſc cū audiuerim⁹ ritis rit. Pſtō
pluſq̄pſecto cū audiuiſſem ſes ſet. Et pſc cum audi
uiſſem⁹ ſetis ſent. Futuro cū audiuerō ris rit. Et pſc
cū audiuerim⁹ ritis rint. ¶ Inſinitiuo mō tpe pſiti &
pſterito impſecto audire. Pſtō pſecto et pluſq̄pſecto
audiuiſſe. Futuro auditū ire vel auditurū eſſe. ¶ Ge
rūdia vel participialia ſba ſunt hec audiendi do dū.
Supina auditum tu. ¶ Duo participia trahunt ab
hoc verbo actiuo pſentis tps & futuri: pſentis vt
audiens futuri vt auditurus.

¶ In voce paſſiua.

Audioz diris vel dire dicitur. Et pſc audimur di
mini diunt. Pſtō ipſecto audiebat baris vel
bare baſ. Et pſc bamur bamini bantur. Pſtō pſecto
audit⁹ ſum vel fui es vel fuiſti eſt vel fuit. Et pſc audi
ti ſum⁹ vel fui⁹ eſtis vel fuiſtis ſūt fuerūt vel fuere
Pſterito pluſq̄pſecto auditus erā vel fuerā eras vl
fueras erat vel fuerat. Et pſc auditi eram⁹ vel fuera
m⁹ eratis vel fueratis erāt vl fuerāt. Futuro audiet
dieris vel diere dieſ. Et pſc audiemur diemini entur.
¶ Imperatiuo mō tpe pſiti ad ſecūdū et tertiā perſo
nā audire diatur. Et pſc audiamur diuini anſ. Futu
ro auditoz tu vl ille. Et pſc audiamur diuinoz diūtoz
¶ Optatiuo modo tpe pſiti & pſtō impſecto vtinā au
dieret reris vel rere reſ. Et pſc vtinā remur remini rē
tur. Pſterito pſecto & pluſq̄pſecto vtinā audit⁹ eēz
vel fuiſſem eēs vel fuiſſes eēt vel fuiſſet. Et pſc vtinā
auditi eēm⁹ vel fuiſſem⁹ eētis vel fuiſſetis eēent vel
fuiſſet. Futuro vtinā audiat aris vl are aſ. Et pſc vtī
nā audiamur amni anſ. ¶ Coniūctiuo modo cū aus

Dona.

B.ii.

Remigius.

dia r. &c. ut in futuro. Preterito imperfecto cum audiret
 ceris: ut in optativo. Preterito perfecto cum audiret sum
 vel fuero sis vel fueris sit vel fuerit. Et plerumque cum audiret
 sum vel fuero sis vel fueris sitis vel fueritis sint vel fuerit. Pre
 terito plusquamperfecto cum audiret essem vel fuisset es vel
 fuisset esset vel fuisset. Et plerumque cum audiret essem vel fuisset
 mus essetis vel fuissetis essent vel fuissent. futuro cum au
 dit ero vel fuero eris vel fueris erit vel fuerit. Et plerumque
 cum audiret erim vel fuero eritis vel fueritis erit vel fuerit
 fuerint. Infinitiuo modo tempore presentis et preterito imperfecto
 audiri. Preterito perfecto et plusquamperfecto auditus esse vel
 fuisse. futuro auditum iri. Duo participia trahuntur ab
 hoc verbo passiuo preteritum et futurum: preteritum ut auditus
 rus futurum ut audiendus. ¶ Explicit donatus.

Incipit remigius.

Dominus que pars: Nomen. Quare: Quia signifi
 cat substantiam cum qualitate propria vel commu
 ni. Cuius qualitas est: Appellatiue. Quare: Quia plu
 ribus rebus conuenit per appellationem. Robertus cuius qua
 litatis: Proprie: quare: Quia uni soli conuenit naturali
 ter ex persona nominis in ipsa positione. Quomodo declinat dominus: Pro
 hic dominus genitio huius domini: sicut magister in donato. Cuius ca
 sus: Nominis. Quare: Quia rectus casus est et omnes obliqui ab eo
 descendunt. Si genitiui: quia in tali casu declinando reperit
 tur et eius sensum retinet. Cuius numeri: singularis: qua
 re: quia singulariter perfectus. Cuius generis: Masculini: qua
 re: quia declinat per hic. Si feminini: quia declinat per hec
 Si neutri: quia declinatur per hoc. Si compositis: quia declinat
 per hic et hec. Si omnis: quia declinat per hic et hec et hoc. Si
 dubij: quia aliquando in masculino aliquando in feminino nulla
 ratione regere reperit. Si epicomeni generis: quia sub uno
 articulo res utriusque sexus comprehendit: ut passer.

Remigius.

Ego q̄ pars: Pronomē: quare. Qz p p̄p̄to noīe
ponit̄ & certā significat p̄sonā. Cui⁹ p̄sonē: p̄i
me: quare: Qz significat rē de se loquentē. Si secūde
qz significat rē ad quā fit sermo. Si tertie: qz significat
rem de qua fit sermo. Cui⁹ declinationis: p̄ime:
quare: qz ḡtūs suus singularis desinit in i et in is et
d̄tūs in i. Si sc̄de declinationis: qz ḡtūs suus singula
ris desinit in ius et d̄tūs in i v̄l in c. Si tertie declina
tionis: qz ḡtūs suus singularis desinit in ei & d̄tūs in
eo. Si quarte declinationis: qz ḡtūs suus singularis
desinit in atis et d̄tūs in atī: vt in donato.

AMo q̄ pars: Verbū: quare: Qz cū modis / for
mis / et tēporib⁹ agēdi vel patiēdi significatis
uū est. Cui⁹ modi: Indicatiui: qz indicādo rē suā de
mōstrat. Si impatiui: qz rē impando significat. Cui⁹
ius generis: Actiui: qz desinit in o & potest accipere su
per o et facere ex se passiui. Si passiui: qz desinit in r
& potest dimittere & redire in suum actiuum.

Nodie que pars: Aduerbiū: qz stat iuxta v̄bz
& semp nititur ei ad ei⁹ naturā declarādā. Cui⁹
ius significationis: Temporis vt in donato.

Amans que pars: Participiū: qz capit partem
a nomine partem a verbo & partem ab vtroqz
Quid capit a nomine: Genera & cal⁹. Quid a verbo:
Tempora et significationes. Quid ab vtroqz: Nus
merum et figuram. Amans cuius temporis: p̄sens
tis: qz omne participium desinens in ans vel in ens
p̄sens temporis est participij. Amatus cuius tem
poris: p̄teriti. Qz omne participium desinens in
tus vel in sus est p̄teriti temporis participij. Amas
turus cuius temporis: futuri: qz oē participium desi
nens in tus vel in dus est futuri temporis participij.

Remigius:

Sed que pars: Cōiunctio: quare: q̃ cōiungit ṽt
dissūgit partes ofonīs in ordine. Cui⁹ potesta
tis cōiunctionis: causalis. Da causales: vt si et si et is
am si. &c. vt in donato.

Ad que pars: Prepositio: quare: q̃ p̃ponitur
alijs partib⁹ ofonīs i ordine. Cui casui ser
uit: actō. Da prepositiones casus acti: vt ad apud an
te. &c. vt in donato.

Hec q̃ pars: Interiectio: quare: q̃ iteriacet ces
teras partes ofonīs in ordine. Cuius significa
tionis: Interiectiōis: q̃ dolorē mētis significat.

Explicit donat⁹ cū remigio impressus Londos. p
me Winandū de Worde cōmōzantem in vico (the
fletestrete) nūcupato sub inter signio solis.

